

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XV. Quomodo post discessum Epiphanii, cum Joannes adversus mulieres orationem habuisset, ob eam causam collecta adversus ipsum Synodo apud Chalcedonem studio Imperatoris & Augustae, Ecclesia expulsus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Ἐπιφάνιον ἀγασί καὶ σακεδάζουσι μελλέ-
 σης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπωνύμῳ τῆς ἁγιο-
 κων σωάξεως γίνεσθαι, παρελθεῖν τὸν Ἐπι-
 φάνιον, καὶ ἐπὶ τῷ λαῷ παλῶς διαβιβαῖν μὲν
 τὰ ἀειγράς βιβλία, ἀποκηρύξαι δὲ ἐδὺν
 περὶ διόσκορον, καὶ διασύρειν Ἰωάννην, ὡς
 καὶ αὐτὸν ἐκείνοις πθέμενον ταῦτα ἀνηγ-
 γέλη τῷ Ἰωάννῃ καὶ τῇ ἐξῆς, τῷ Ἐπιφάνιῳ
 τῷ ἐκκλησίᾳ ἡδὴ καλεῖται φρόνη δηλοῖ δια-
 ζαρηπίων. Ταῦτα δὲ περὶ κανόνας περὶ
 τῆς πολλὰ ὁ Ἐπιφάνιος πρῶτον μὲν χειρο-
 νίαν ἐν ταῖς ἐπιπέδου ἐκκλησίαις ποιησάμε-
 νος· εἴθ' ὅτι μὴ περὶ λαγῆς παρ' ἐμῆ, ἐν αὐ-
 τῆς ἐλευτέρου, οἰκία αὐθεντία χρυσά-
 μιν· πάλιν τὲ αὐτὸ διὰ περὶ τῆς παρῆ-
 νου, καὶ ὅτι αὐτῆς Ἐπιφάνιος σαυτὸν φίλα-
 ξαι ἐν, μὴ ταρραχῆς ἐν τῷ λαῷ διαγρο-
 μῆς, τὸν ἐκ ταύτης κίνδυνον ἀναδέξῃ καὶ
 αὐτὸς ταῦτα ἀκέρως ὁ Ἐπιφάνιος, ἐυλα-
 χεῖς ἀναχωρεῖ μὲν τῇ ἐκκλησίᾳ πολλὰ
 ἢ τῷ Ἰωάννῃ μεμφομένῳ, ἀπαρῆν ἐπὶ τὴν
 κώπρον ἐπέλθῃ λέγεισιν δὲ πνεῦσιν ἀπαίρειν
 μέλλων, τῷ Ἰωάννῃ ταῦτα ἐδήλωσεν ἐλπί-
 ζωσὲ μὴ ἀποθανεῖν ἐπίσκοποι· ὁ δὲ ἀντεδή-
 λωσεν, ἐλπίζω σὲ μὴ ἐπιβῆναι τῆς σαυτῆ
 πατρίδος· ταῦτα οὐκ ἔχω εἰπεῖν, εἰ ἀληθῆ
 ἔδειξαν οἱ ἐμοὶ ἀπαρῆν ἀμφότεροι
 δὲ ὁ μὲν ταύτῃ ἐχόν τὴν ἐκβασιν· ἔτε γὰρ
 ἐπιφάνιος τῆς κύπρου ἐπέβη ἐν γὰρ τῷ
 πλοῦ ἀπὸν ἐτελεύτησεν καὶ Ἰωάννης μι-
 κροῦσεν καὶ λώεσθαι τὸν ἄρον, ὡς περὶ οἴσιν
 ἀνὸς μὲν.

A suggesterunt Epiphanio. Nam cum ce-
 lebranda esset collecta in Ecclesia Apo-
 stolorum, Epiphanium in medium pro-
 dire fecerunt, & coram universo populo,
 primum quidem Origenis libros
 condemnare: deinde vero Dioscorum
 cum suis excommunicare, & Joannem
 utpote illis faventem simul perstringe-
 re. Hæc Joanni nuntiata sunt: qui postri-
 die Epiphanio Ecclesiam jam ingresso
 per Serapionem ista significavit. Multa
 contra regulas agis, ὁ Epiphani: qui pri-
 mum quidem in Ecclesiis sub dispositio-
 ne mea constitutis ordinationem fece-
 ris; deinde injussu meo, ex tua ipsius au-
 thoritate in iisdem Ecclesiis missarum
 solennia celebraveris: & olim quidem
 invitatus illuc venire renueris: nunc ve-
 ro id tibi ipse permittas. Cave igitur,
 ne tumultu excitato in populo, pericu-
 lum inde tibi quoque nascatur. His
 auditis territus Epiphanius, ex Ecclesia
 abscedit, & Joannem graviter intima-
 lans, Cyprum abnavigat. Sunt qui
 dicant, eum cum jam navem conscensu-
 rus esset, hæc Joanni denuntiasse: Spero
 te non moriturum esse Episcopum. Jo-
 annem vicissim illi sic respondisse: Spe-
 ro te non perventurum esse in patriam.
 Utrum porro vera mihi dixerint qui ista
 narrarunt, equidem non possum affir-
 mare. Utrique tamen illorum hujus-
 modi exitus contigit. Nam neque Epi-
 phanius navem appulit Cyprum. Post
 discessum enim mortuus est in navigio.
 Et Joannes haud multo post ex Episcopi-
 pali sede dejectus est, sicut in progressu
 narrationis docebimus.

CAP. XV.

*Quomodo post discessum Epiphanii, cum
 Joannes orationem adversus mulieres ha-
 buisset, ob eam causam collecta adversus i-
 psam Synodo apud Chalcedonem, studio
 Imperatoris & Augustæ, Ecclesia
 expulsus est.*

Κεφ. ιε.

Ἡ ἐπιπέδου Ἐπιφάνιος, λόγον κατὰ γυναικῶν ὁ Ἰωάννης
 ἀντιγράψας, ἔστειλε τὸ πρῶτον τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ βασιλισσῇ
 καὶ τῷ Ἰωάννῃ ἐπίσκοπῳ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
 ἐξῆς.

Ἀππλεύσαντος γὰρ ἐπιφάνιος, πυνθάνε-
 ῖται περὶ τῶν Ἰωάννης, ὡς ἡ βασιλισσα
 εὐδοξία τὸν ἐπιφάνιον ἐξώπλισε κατ' αὐτὸν
 καὶ φερμὸς ἂν τὸ ἦθ, καὶ περὶ τὸν λόγον
 εἶποι, μὴ μελλήσας διέξεισι ψέγον κοι-
 νῶν καὶ πασῶν γυναικῶν ἐπὶ τῷ λαῷ· ἀρπά-
 ζει τὸ πλῆθος τὸν λόγον, ὡς αἰνιγματῶς τῆς

ETenim post discessum Epiphanii,
 quidam Joanni retulerunt, Epi-
 phanium adversus ipsum subornatum
 fuisse ab Eudoxia Augusta. Ille cum
 esset suoapte ingenio ferventior, &
 ad dicendum paratus, sine mora ora-
 tionem habuit ad populum, quæ om-
 nium generaliter mulierum vitu-
 perationem continebat. Eum ser-
 monem vulgus ita accepit, quasi
 ὧς

contra Augustam figurate dictus fu-
isset. Exceptus igitur à malevolis ad
principum notitiam perfertur. Quo
cognito, Augusta illatam sibi contu-
meliam apud Imperatorem conquesta
est, utriusque communem esse dicens
hanc injuriam. Curat igitur ut Theo-
philus quamprimum Synodum convo-
cet adversus Joannem. Idem quoque
urget Severianus: adhuc enim recon-
ditam animo similitatem adversus Jo-
annem gerebat. Elapso deinde brevi
temporis spatio, advenit Theophilus
unà cum multis diversarum civitatum
Episcopis, quos ille suis literis evocave-
rat. Sed & Imperatoris epistolâ idem
fuerat imperatum. Præcipue tamen ij
confluxerunt, qui Joanni variis de causis
erant intenti. Adfuerunt præterea quos
Joannes Episcopatu dejecerat. Quippe
Joannes multos in Asia deposuerat Epi-
scopos, tunc cum Heraclidis ordinandi
causâ profectus est Ephesum. Omnes
igitur ex compacto Chalcedonem Bi-
thyniæ conveniunt. Erat eo tempore
Chalcedonis Episcopus Cyrinus qui-
dam, genere Ægyptius, qui apud Epi-
scopos multa contra Joannem blatera-
bat, impium illum & arrogantem & in-
exorabilem vocans. Delectabantur qui-
dem ejusmodi dictis Episcopi. Sed Ma-
ruthas Episcopus Mesopotamiæ, forte
imprudens Cyrini pedem calcavit. Ille
eo vulnere graviter affectus, Constanti-
nopolim unà cum reliquis Episcopis
transfretare non potuit. Sed ipse qui-
dem mansit Chalcedone: reliqui vero
Constantinopolim trajecerunt. Cæte-
rum cum nullus ex Clericis Theophilo
obviam processisset, nec honorem con-
suetum exhibuisset: palam enim Joannis
inimicus agnoscebatur: nautæ Alexan-
drini, quorum frumentariæ naves tunc
forte aderant, obviam progressi, fau-
stis illum acclamationibus excepere.
Et ipse quidem in Ecclesiam ingredi
recusavit: sed in quandam Imperialem
domum, quæ Placidiana appellatur,
divertit. Exinde multæ adversus Joan-
nem accusationes moveri cœperunt. Nec
jam librorum Origenis ulla fiebat men-
tio, sed absurdas alias criminationes in-
tendebant. Quibus ad hunc modum
præstructis, Episcopi in suburbano
Chalcedonis quod Quercus dicitur,
congregati, Joannem confestim accer-
sunt, ut criminibus quæ ipsi objicie-
bantur, responderet. Simul etiam

βασιλίδι λέχθεν ἡ ὀλόγιον ἐκινῶν
ὑπὸ τῶν κακεργῶν, εἰς γῶσιν ἀγῆ
κερῶν γῆσα δὲ ἡ αἰγῆσα, πρὸς τὴν
βασιλεία τὴν οἰκίαν ὑβρίων ἀδύνατον,
ὑβρίων εἶναι λέγουσα τῶν ἑαυτῆς
σκιδνάζει ἐν τὸν θεόφιλον ταχῆαι ποιεῖν
σύνοδον καὶ ἀπὸ συνδικατοσκιδνάζει τῶν
καὶ σεβηριανὸς ἐπιγῶν τὴν λυπὴν ἐφύλαττον
πολὺς ἐν ἐν μέσῳ χροῖον, καὶ παρὶν θε-
φιλος, πολλὰς ἐν διαφόρων πόλεων ἐπι-
πρὸς κινήσας τὸ τοῦ βασιλέως ἐκείνου
B πρὸς αἰμα μάλισα ἡ σωερέρον, ἐκείνου
Ἰωάννη ἀλλοθὶ δι' ἄλλην αἰτίαν λεχῶν
παρῆσαν ἡ ἡ ὅσας τῆς ἐπισκοπῆς ἀπέ-
σε πολλὰς γὰρ Ἰωάννης καθήρηκε τῶν ἐν
ἐπισκοπῶν, ὅτε διὰ τὴν ἡρακλείδου χροῖον
ἀπεληλυθει ἐπὶ τὴν ἐφεσον πάντες ἐν τῇ
φώνησαντες, εἰς τὴν χαλκηδὸνα τῆς βιθυν-
σιωήροντος τότε ἡ ἐπισκοπῆς τῆς
κηδόνος κρεῖνον ὄνομα, ἡμῶν ἀγῆσιν
πολλὰ πρὸς ἐν ἐπισκοπῆς ἐλέγε, τῶν ἐ-
C ἡ, τὸν ἀλαζονα, τὸν ἀγῆσιν ὀνομα
ἡδονος μὲν ἐν τῇ τοῖς λεγομένοις οἰσπο-
ποὶ μαρεθῆς ἡ μελοποδῆς ἐπίσκοπος
ἀκων τὸν πόδα τῆ κρεῖνε ἐπάτησιν ἐν
ὀδυνηρῶς ἐν τῆς διατεθείς, σωερέρον
τοῖς ἐπισκοποῖς ἐπὶ τὴν κωνσταντινῶν
ἐ δειδύηται ἀλλὰ μὲν μὴ αἰτίαν
χαλκηδόνι οἱ δὲ ἄλλοι διεπερῶν
θεοφίλω δὲ ὑδενὸς τῆς τῆς ἐκείνου
ἀπαντησάντων, ὑδὲ τιμῶν τῶν ἐκείνου
D παρερηκότων φατερός γὰρ ἐχθρῶν
νώσκετο τῶν ἀλεξανδρέων τὸ νῦν
ἐτύχε γὰρ τότε παρῆσαι τὰ σιτηγῶν
πλοίων, ἀπαρῆσαντα σὺν εὐφροῖν
Ξανθὸς ὁ δὲ παρηῆτο μὴ ἐπὶ τὸν ἐκείνου
κοινεῖσιν ἐν μιᾷ δὲ τῶν βασιλίδων
καταλυεῖν ἡ πρὸς συνουμία παιδικῶν
ἐντεθῆν ἀνεκινῶντο καὶ Ἰωάννης κατ-
εἶναι πολλὰ καὶ ἐκείνου μὲν τῶν ἀεγῶν
ἐλίων μῆσα πρὸς ἐπὶ ἐτέρας δὲ αἰτίαν
κατηγορίας ἐπέπεσον τῶν ἡ ἡ ἡ ἡ
τεσκιδασμένων, συνελθόντες οἱ ἐπίσκοποι
πρὸς αἰμα χαλκηδόνος ὡς ἐπάνω μὲν
καλεῖσιν ἐν τῶν Ἰωάννη, ὀνομασμένους
ἐπὶ τῶν κατηγορεῖτο ἐκείνου δὲ παρῆσαι

αμα ἀπὸ Σαραπίωνα, καὶ τὴν ἑνὸν ἐνδύχον
 πρεσβύτερον, καὶ Παῦλον ἀναγώστην καὶ γδ
 εἶσι συγκαληγοῦντο ἀπὸ ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης
 οὗτος καλῶς ὡς ἐχθρὸς παρεγράφετο, οἰ-
 κημενικῶς ἢ ἐπεκαλεῖτο συνοδόν, μὴ μελ-
 λησάμενος, τετρακίς αὐτὸν ἐπάλεσαν τὲ δὲ
 μὴ βελθόντι ἀπαλήσει, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ
 λέγοντι, κατεψηφίσαντο καὶ καθέλον αὐ-
 τόν, ἄλλο μὲν εἶδεν αἰπασάμενοι, μόνον ἢ ὅτι
 καλῶς ἔχ' ἰσῆκεσε τὸ ἀπαψη-
 φέν περὶ ἐσπέραν, πρὸς μεγίστωσαν ἐξή-
 κησε τὸ πλῆθος καὶ διανυκτερεύοντες, ἔ-
 σπεχόμενοι ἀφελκεῖσθαι τῆς ἐκκλησίας αὐ-
 τὸν ἀλλ' ἐβόαν δὲν κρινεῖσθαι τὰ κατ' αὐ-
 τὸν ὅτι μείζον σιωπῶν τὲ βασιλέως
 δὲ ἐκέλευε πρὸς αἶμα, ἢ τὰ ἐξωθεν
 ἰσχυροῦ Ἰωάννης, τῆς κείτης ἡμέρας μὲν τὴν
 καθάρεσιν περὶ τὸ μεσημβρινὸν ἑαυτὸν
 ἐξέδωκε, λαθὼν τὸ πλῆθος ἐφυλάττετο
 γὰρ μὴ πισταραχὴ γίνεσθαι δι' αὐτὸν καὶ οὐ μὲν
 ἀπήγετο.

A Serapionem Diaconum & Tigrim eu-
 nuchum Presbyterum, & Paulum Le-
 ctorem adesse jubent. Nam & isti unā
 cum Joanne accusati fuerant. Sed quo-
 niam Joannes exceptione utens, eos qui
 ipsum vocabant, tanquam inimicos re-
 jiciebat, & ad generale Concilium pro-
 vocabat, illi nihil cunctati quater eum ci-
 taverunt. Cumque ille sistere se in judi-
 cio nolisset, sed idem semper respon-
 sum daret, condemnarunt eum ac depo-
 suerunt: nullum ei crimen objicientes,
 nisi quod vocatus non paruisset. Ea
 res sub vesperam nuntiata, populum
 ad gravissimam seditionem excitavit.
 Itaque tota nocte excubantes, eum ab
 Ecclesia abduci nequaquam siverunt: sed
 causam ejus in majore Concilio diju-
 dicandā esse proclamabant. Verum Im-
 peratoris jussione praescriptum fuerat, ut
 continuo expelleretur & in exilium ab-
 duceretur. Quo comperto, Joannes
 tertio post damnationem die, circa me-
 ridiem ultro se ipse tradidit, infamia populi
 multitudine. Cavebat enim ne ipsius
 causa tumultus excitaretur. Et Joannes
 quidem abducebatur in exilium.

Κεφ. 15.

CAPUT XVI.

Ἐπειδὴ ἐπειδὴ ὁ ἀπαγωγὴν Ἰωάννην, βρισκὼν ἡ τῆς
 βασιλῆος ἐπιτοχὴ ἀποσταλῆς, πάλιν αὐτὸν ἐπανή-
 γαγον ἐκ τῆς ἀποσταλῆς.

Ὅτε δὲ λαὸς ἀφόρητος ἐξασίαζεν οἷα δὲ
 ἐν τοῖς τοιαύτοις φιλεῖ γίνεσθαι, πολ-
 λοι τῶν ἀπεχθῶς πρὸς αὐτὸν ἐχόντων,
 ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπιβόλον, καὶ συκοφαντεῖ-
 σθαι ἔλεγον, ὅτι μικρὰ ἐμπαροῦεν καθηρη-
 μῶν ἐπεθυμῶν θεάσασθαι πλείους ἐν
 καὶ διατῶν ἐγνώσθαι οἱ κατὰ βούλησιν καὶ τῶν
 βασιλέως, ἢ τῶν συνοδῶν τῶν ἐπισκόπων μά-
 λιστα ἢ Θεοφίλου τῆς σιδωρίας τῶν αἰτίων
 ἐπίθεσιν ἢ γὰρ ἐπιλαθάνειν ἐπὶ τοῖς σιδωρη-
 μῶν ἐδωκὸς ἐκ πολλῶν μὲν ἐν καὶ ἄλλων
 τεκμηρίων, μάλιστα ἢ ὅτι τοῖς περὶ διόσκορον
 τοῖς ἐπιλεγόμενοι μακροῖς, ἐνθὺς μὲν τὴν
 Ἰωάννου καθάρεσιν ἐμανώθησε τότε δὲ καὶ
 σεβηριανὸς ὅτι τῆς ἐκκλησίας διδάσκων,
 ἐνκαίρως ἐδωξε διασύρειν τὸν Ἰωάννην,

Qualiter exorta populi seditione eo quod
 Joannes in exilium duceretur, Briso eum-
 chus Augusti missus, eum Constanti-
 nopolim reduxit.

Populus vero horrendum in modum
 tumultuabatur. Utque in hujusmo-
 di rebus usu venire solet, qui prius infen-
 so in illum animo erant, miseratione mo-
 vebantur: eumque calumniam passum
 esse dicebant, quem paulo antea deposi-
 tum videre optaverant. Hanc igitur ob
 causam plures erant qui tam adversus
 Imperatorem, quam contra Concilium
 Episcoporum vociferabantur. Sed
 praecipue in Theophilum culpam hu-
 jus calumniae conferebant. Neque
 enim amplius fraus ejus in obscuro esse
 poterat: idque tum ex aliis multis in-
 diciis, tum ex eo maxime, quod statim
 post Joannis depositionem, cum
 Dioscoro ejusque fratribus qui Longi
 dicebantur communicasset. Tunc
 etiam Severianus, cum in Ecclesia Ver-
 bum Dei praedicaret, visus est importu-
 ne Joannem carpere, ita dicens:

St ij